

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1658

Quaest. I. Quid sit Theologia, & quodnam sit eius obiectum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38954

Q V Æ S T I O N E S
P R O E M I A L E S
de ipsa Theologia.

Q V Æ S T I O I.

Quid sit Theologia, & quodnam sit
eius obiectum.

Nomen Theologiæ, si vim & significationem illius spectemus, pro quacunque de Deo ac rebus diuinis doctrina sumi potest, vt docet S. Augustinus lib. 3. de ciuit. cap. 1. vnde & ipsi Ethnici scriptores, qui de rebus diuinis tractauerunt, olim Theologi dicti sunt, vt obseruat idem S. Pater lib. 18. de ciuit. cap. 14. Si verò illius nominis apud scriptores ecclesiasticos communem acceptionem attendamus, Theologiæ nomine eam solum de Deo ac rebus diuinis doctrinam significarâ inueniemus, quæ non solo rationis lumine comparatur, sed diuinâ præsertim reuelatione nititur.

Est autem duplex doctrina, quæ diuinâ reuelatione innixa est: vna est ipsa fides, quâ res diuinitus reuelatas intelligimus: altera, quâ res ipsas per fidem intellectas explicare, persuadere, ac contra hæreticos & alios ipsius fidei aduersarios propugnare possumus. De vtraque loquitur idem S. Augustinus lib. 14. de Trinit. cap. 1. *Aliud est, inquit, scire, quid credere debeamus, quod docet fides; aliud autem scire, quemadmodum hoc ipsum & pijs opituletur, & contra impios defendatur, quod proprio appellare vocabulo scientiam videtur Apostolus.* Et hæc secunda doctrinæ species secundum receptum communiter usum proprio nomine Theologia vocatur, de qua proinde quæritur, an sit scientia, an vero ad aliquam aliam virtutem intellectualem pertineat. Pro cuius resolutione

Di-

Quaest. proœmiales.

S Dicendum 1. Theologiam non esse scientiam strictè sumptam, eo modo, quo scientiæ nomen à Philosophis sumi solet: ad rationem enim scientiæ secundum illos, requiritur, vt sit cognitio certa & euidens; quamuis autem Theologia sit certissima, imò scientias quascunque certitudine antecellat; non est tamen euidens, cum eius principia, quæ à fide petuntur, obscura sint & ineuidens.

Dicendum 2. Theologiam non esse fidem diuinam, quamuis eam præsupponat, ipsique innitatur; Theologica siquidem doctrina discursiua est, fides autem nullo vitur discursu, sed in ipsa reuelatione diuina simpliciter acquiescit.

Dicendum 3. Theologiam, quamuis nec scientia propriè dicta nec fides sit, ex vtraque tamen aliquid participare; ex fide quidem certitudinem cum ineuidens; ex scientia verò tum certitudinem, tum discurrendi rationem: quatenus enim nititur principijs per diuinam reuelationem cognitis, ex fide habet, quod sit certissima, licet ineuidens; quatenus verò conclusiones aliquas ex illis principijs per discursum elicit, ex scientia habet, quod sit discursiua seu argumentatiua, simulque ex illa certitudinem illam accipit, quæ per ipsam discurrendi rationem haberi potest.

Dicendum 4. Theologiam, si alicuius intellectualis habitus nomine appellanda sit, dici posse sapientiam; proprietates siquidem omnes, quæ sapientiæ communiter tribuuntur, maximè illi conueniunt: sunt autem quatuor præcipuæ à Philosopho lib. 1. Metaph. cap. 2. enumerata.

Prima est, sapientiam esse cognitionem vniuersalissimam: at nulla doctrina vniuersalior esse potest ipsa Theologia, quæ Deum ipsum, qui est prima & vniuersalissima causa, tanquam principale obiectum suum considerat; ynde etiam aliquo modo spectat ad illam agere de omnibus rebus, quatenus à Deo sunt tanquam à causa prima efficiente, vel ad ipsum tanquam ad vltimum finem referuntur.

Secunda

Quest. proœmiales.

Secunda sapientiæ proprietates est, quod sit circa res difficillimas & maximè à sensibus remotas; & hoc Theologia conuenit, cum versetur circa cognitionem rerum supernaturalium, quæ sunt non solum à sensibus, sed etiam ab ipsa ratione humana maximè remotæ, ac proinde difficillimæ; cum ad illorum intelligentiam captiuandus sit intellectus in obsequium fidei.

Tertia sapientiæ proprietates est, quod sit certissima & procedat ex principijs certissimis: & hoc etiam Theologia competit, ut ex antè dictis patet.

Quarta denique sapientiæ proprietates est, ut ad nullam aliam cognitionem ordinetur, sed alijs omnibus præsit, easque dirigat: & hoc etiam habet Theologia; ad nullam enim aliam scientiam superiorem ordinarur, imò alijs scientijs tanquam ancillis, utitur iuxta illud Prou. 9. *Misit ancillas suas, ut vocarent ad arcem.* Hoc est, quod alias scientias ad altiorem finem dirigit & ordinat, verbi gratiâ moralis Philosophiæ cognitionem ad assecutionem vitæ æternæ. Sicque Theologia rectè dici potest vera & perfecta hominis sapientia.

Iam quod spectat ad ipsius Theologiæ obiectum, breuiter dicimus 1. illius obiectum materiale, hoc est id, quod primò & per se ab ipsa Theologia consideratur, & in ordine ad illud cætera omnia, esse Deum: cætera enim omnia, de quibus præter ipsum Deum agit Theologia, referuntur & ordinem dicunt ad illum, vel ut est principium, vel ut est finis rerum omnium creaturarum.

Dicimus 2. obiectum formale ipsius Theologiæ esse ipsummet Deum, quatenus de illo alijsue rebus, quæ ad illum dicunt ordinem, aliquid demonstrari potest per discursum reuelationi diuinæ innixum: hæc enim ratione Theologia distinguitur ab omnibus alijs scientijs quæ circa Deum quocunque modo versari possunt: illum enim solummodo considerant quatenus ex principijs naturali lumine notis aliquid de ipso demonstrari potest.

QVÆ